מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להבין מידע מהטקסט על רשת הפטריות ביער
- להכיר את משפחות המילים ש־ר־ש ו־צ־מ־ח
- לתרגל שימוש נכון במילים כי/לכן/אבל ואל/על, אם/עם

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א' – הבנת הנקרא

1. א – מחוטים דקיקים של פטריות
2. ב – סוכר
3. ג – הם מקבלים הודעת אזהרה ומתגוננים
4. א – כי הוא מקבל מעט מאוד אור
5. ב – מעבירים אליו סוכר דרך הרשת

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – כך כתוב בטקסט בפירוש.
2. לא נכון – הפטריות מקבלות סוכר מהעצים.
3. לא נכון – הם מקבלים אזהרה ומתגוננים.
4. נכון – המירכאות מראות שזה דימוי בלבד.
5. לא נכון – הטקסט כותב בזהירות כי המחקר עוד נמשך וחוקרים חלוקים.

חלק ג' – השלימו במילה המתאימה

1. רשת
2. לכן
3. אל
4. עם
5. שורשים
6. הצמיחה

חלק ד' – התאימו בין המילה למשמעותה

- 1 – ה (צמח צעיר וקטן)
- 2 – ג (חוטים שמחברים בין דברים)
- 3 – ד (הודעה שיש סכנה)
- 4 – א (חלק הצמח שבאדמה)
- 5 – ב (מקום עם מעט אור שמש)

חלק ה' – סדרו את שלבי התהליך

1. חרקים תוקפים עץ אחד ביער
2. העץ המותקף שולח אות דרך רשת הפטריות
3. עצים שכנים מקבלים את ההודעה
4. העצים השכנים מתחילים להתגונן

חלק ו' – ענו בכתב

1. הפטריות מביאות לשורשי העצים מים וחומרים מן האדמה, והעצים נותנים לפטריות סוכר. כך שני הצדדים מרוויחים.
2. כי דרכה עוברים אותות אזהרה כשעץ מותקף, כמו מערכת שמזהירה מפני סכנה.
3. בטקסט: צומח, הצמיחה. מילה נוספת: למשל צמחייה או צומחת.

כרטיס יציאה – מה לחפש

- רשת מחוטי פטריות
- מקבלים אזהרה ומתגוננים
- למשל: שורשים/להשריש; צומח/הצמיחה

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח בציור קו אדמה על הלוח ולהוסיף אליו פרטים אחרי כל פסקה, כפי שמוצע בטיפ ההפעלה.
- כדאי להדגיש שהמחקר על רשתות הפטריות עדיין נמשך, ושהטקסט מציג זאת בזהירות באמצעות הביטויים 'יש חוקרים' ו'מחקרים מראים'.
- בחלק 'אתגר' מומלץ לאפשר דיון פתוח בכיתה לפני הכתיבה, כדי לעודד חשיבה על הדימוי בין היער לחברה האנושית.

דף תרגול: העצים שמדברים זה עם זה

דף התלמיד/ה רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

הטקסט מספר על רשת חוטים של פטריות שמתחת לאדמה, שמחברת בין עצים ביער ועוזרת להם להעביר מים, סוכר ואפילו אזהרות מפני סכנה.

1 חלק א' – הבנת הנקרא

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. ממה בנויה הרשת שמתחת ליער?

א) מחוטים דקיקים של פטריות ב) משורשי אבן ג) מענפים יבשים ד) מעלים נושרים

2. מה נותנים העצים לפטריות?

א) מים ב) סוכר ג) אבנים ד) אדמה

3. מה קורה לעצים שכנים כשחרקים תוקפים עץ אחד?

א) כלום לא קורה ב) הם נובלים מיד ג) הם מקבלים הודעת אזהרה ומתגוננים

ד) הם מפסיקים לייצר סוכר

4. למה קשה לשתיל שגדל בצל לייצר מזון?

א) כי הוא מקבל מעט מאוד אור ב) כי אין לו שורשים ג) כי הוא רחוק מהרשת ד) כי הוא גדול מדי

5. איך עצים ותיקים עוזרים לשתיל צעיר שגדל בצל?

א) נותנים לו מים בלבד ב) מעבירים אליו סוכר דרך הרשת ג) מזיזים אותו למקום שמשי

ד) שולחים לו שורשים חדשים

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	הרשת שמתחת ליער עשויה מחוטים של פטריות.	☐	☐
2	הפטריות מקבלות מהעצים מים בלבד.	☐	☐
3	כשעץ אחד מותקף, עצים שכנים לא מגיבים כלל.	☐	☐
4	הכותבת כתבה את המילה 'לדבר' במירכאות כי העצים לא באמת מדברים כמו בני אדם.	☐	☐
5	כל המדענים מסכימים לגמרי על היקף העברת האזהרות בין עצים.	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו במילה המתאימה

השלימו את המילה החסרה.

1. מתחת ליער יש _____ ענקית של חוטי פטריות.

2. השתיל גדל בצל, _____ קשה לו לייצר מזון.

3. העצים מעבירים אותות _____ זה זה.

4. הפטריות חיות _____ העצים בשיתוף פעולה.

5. ה_____ שלנו הם החברים, המשפחה והקהילה.

6. מילה מהמשפחה של צ־מ־ח שמופיעה בפסקה הרביעית ומתחילה בה׳ הידיעה: ה_____ .

4 חלק ד׳ – התאימו בין המילה למשמעותה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. שתיל	___	**א.** חלק הצמח שבאדמה
2. רשת	___	**ב.** מקום עם מעט אור שמש
3. אזהרה	___	**ג.** חוטים שמחברים בין דברים
4. שורש	___	**ד.** הודעה שיש סכנה
5. צל	___	**ה.** צמח צעיר וקטן

5 חלק ה׳ – סדרו את שלבי התהליך

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	העץ המותקף שולח אות דרך רשת הפטריות
☐	עצים שכנים מקבלים את ההודעה
☐	העצים השכנים מתחילים להתגונן
☐	חרקים תוקפים עץ אחד ביער

6 חלק ו׳ – ענו בכתב

ענו בקצרה.

1. הסבירו במילים שלכם איך הפטריות והעצים עוזרים אלה לאלה.

2. למה אפשר להשוות את הרשת ל'מערכת התראה'?

3. מצאו בטקסט שתי מילים מהמשפחה של צ־מ־ח, וכתבו מילה שלישית משלכם.

כרטיס יציאה

ממה בנויה הרשת שמתחת ליער?

מה עושים עצים שכנים כשעץ אחד מותקף?

כתבו מילה אחת מהמשפחה של ש־ר־ש ומילה אחת מהמשפחה של צ־מ־ח.

איך הרגשתי בשיעור? 😀 🙂 😐 🙁